

304**PROGRAM REALIZACJI UMOWY**

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rumunii o współpracy w zakresie nauki, szkolnictwa i kultury na lata 2003—2006,

podpisany w Bukareszcie dnia 8 października 2003 r.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Rumunii, zwane dalej „Stronami”,

zgodnie z artykułem 24 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rumunii o współpracy w zakresie nauki, szkolnictwa i kultury, sporządzonej w Warszawie dnia 23 czerwca 1994 r.,

uzgodniły, co następuje:

I. Nauka i szkolnictwo**Artykuł 1**

Polska Akademia Nauk i Akademia Rumuńska będą kontynuowały bezpośrednią współpracę na podstawie zawartych porozumień i protokołów. Główną formą tej współpracy będą wspólne projekty badawcze podejmowane przez placówki naukowe i centra badawcze oraz organizowanie dwustronnych i wielostronnych konferencji naukowych.

Artykuł 2

1. Strony będą popierały bezpośrednią współpracę polskich i rumuńskich szkół wyższych w zakresie:

- 1) wspólnych badań naukowych;
- 2) wymiany studentów, słuchaczy studiów doktoranckich i kadry akademickiej;

3) zapraszania profesorów na wykłady;

4) organizowania praktyk zawodowych;

5) organizowania konferencji naukowych, sympozjów i seminariów.

2. Szczegóły współpracy, o której mowa w ustępie 1, zostaną określone w porozumieniach bezpośrednich między zainteresowanymi szkołami wyższymi.

Artykuł 3

Strony będą realizowały wymianę studentów w limicie rocznym do 20 miesięcy łącznie.

Artykuł 4

W ramach współpracy w zakresie doskonalenia pracowników naukowo-dydaktycznych Strony każdego roku będą kierowały swoich obywateli na staże naukowe (specjalistyczne), na okres przynajmniej jednego miesiąca, w limicie rocznym do 10 miesięcy.

Artykuł 5

Strony będą popierały naukę języka i literatury drugiej Strony w swoich szkołach wyższych.

1. Strony będą udzielały pomocy w kierowaniu, w celu zatrudnienia, pracowników dydaktycznych, specjalistów w zakresie:

1) języka polskiego i literatury na:

- a) Uniwersytecie w Bukareszcie,
- b) Uniwersytecie Alexandru Ioan Cuza w Jassach,
- c) Uniwersytecie Babeş-Bolyai w Cluj-Napoca;

2) języka rumuńskiego i literatury na:

- a) Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie,
- b) Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

2. Strona rumuńska rozważy możliwość utworzenia pełnych studiów polonistycznych na Uniwersytecie Alexandru Ioan Cuza w Jassach.

3. Wniosek o skierowanie pracownika dydaktycznego z drugiego kraju w ramach niniejszego programu szkoła wyższa przekazuje za pośrednictwem swojego ministerstwa.

4. Pracownicy dydaktyczni będą kierowani maksymalnie na okres do 3 lat. Strony corocznie potwierdzać będą ich zatrudnienie przez zainteresowane szkoły wyższe.

W uzasadnionych przypadkach, za zgodą obu Stron, okres ten może być przedłużony do 4 lat.

5. Strony zapewniają pracownikom dydaktycznym w miarę swoich możliwości finansowych literaturę specjalistyczną oraz inne materiały potrzebne do nauczania.

6. Pracownicy dydaktyczni zobowiązani są do przestrzegania wymiaru godzin dydaktycznych, planów pracy oraz czasu pracy obowiązujących w przyjmującej szkole wyższej.

Artykuł 6

Każda ze Stron będzie przyjmowała studentów filologii polskiej i filologii rumuńskiej, a także pracowników dydaktycznych, specjalistów w zakresie języka polskiego i języka rumuńskiego z drugiego kraju na letnie kursy języka, kultury i literatury.

Strona polska przyjmie corocznie 10 osób z Rumunii na letnie kursy języka, kultury i literatury polskiej.

Strona rumuńska przyjmie corocznie 10 osób z Polski na letnie kursy języka, kultury i literatury rumuńskiej.

Artykuł 7

Strony będą popierały reaktywowanie działalności Polsko-Rumuńskiej Komisji Mieszanej w celu obiektywnego przedstawiania historii i geografii w podręcznikach.

W pierwszej kolejności zostanie dokonana wymiana na podręczników dla ich zrecenzowania.

Sesje Komisji będą odbywać się raz w roku, na przemian w Rzeczypospolitej Polskiej i w Rumunii.

Artykuł 8

1. Potwierdzając prawo zamieszkałych w Polsce obywateli polskich pochodzenia rumuńskiego oraz zamieszkałych w Rumunii obywateli rumuńskich pochodzenia polskiego do swobodnego wyrażania, zachowania i rozwijania swojej tożsamości etnicznej, kulturowej, językowej bądź religijnej, jak również do zachowania i rozwijania kultury we wszystkich jej aspektach, zgodnie z przyjętymi standardami międzynarodowymi oraz własnym ustawodawstwem wewnętrznym, Strony zapewnią możliwość:

1) nauczania języka polskiego (albo w języku wykładowym polskim) w Rumunii, w ramach państwowego systemu oświatowego, w szkołach i placówkach oświatowych, w których obywatele rumuńscy pochodzenia polskiego pobierają naukę, oraz nauczania języka rumuńskiego (albo w języku wykładowym rumuńskim) w Polsce, w ramach systemu oświaty publicznej, w szkołach i placówkach oświatowych, w których obywatele polscy pochodzenia rumuńskiego pobierają naukę;

2) nauczania historii i kultury polskiej w szkołach i placówkach oświatowych w Rumunii oraz kultury i historii rumuńskiej w szkołach i placówkach oświatowych w Polsce, w których obywatele wymienieni w punkcie 1 pobierają naukę;

3) wzajemnego zatrudniania w szkołach, o których mowa w niniejszym programie, nauczycieli polskich w Rumunii i rumuńskich w Polsce, na życzenie Strony przyjmującej;

4) dostępu do publicznych środków masowego przekazu.

2. Strona polska przyjmie co roku na swój koszt, w miarę możliwości i według corocznie określonego limitu miejsc, młodzież pochodzenia polskiego z Rumunii na różne formy kształcenia w publicznych i państwowych szkołach wszystkich szczebli.

Artykuł 9

Strony będą kontynuowały prace i dążyły do podpisania dwustronnej umowy w sprawie wzajemnego uznawania dokumentów ukończenia szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dyplomów szkół wyższych oraz tytułów i stopni naukowych.

Artykuł 10

Strony będą popierały bezpośrednią współpracę pomiędzy instytucjami oświatowymi obu krajów. Współpraca będzie odbywać się na podstawie bezpo-

średnich porozumień między zainteresowanymi instytucjami i może obejmować wymianę uczniów na zasadzie wzajemności.

II. Kultura i sztuka

Artykuł 11

Strony będą stwarzały warunki dla bezpośredniej współpracy między zainteresowanymi instytucjami, stowarzyszeniami kulturalnymi, związkami twórców oraz innymi organizacjami działającymi w sferze kultury.

Ministerstwo Kultury Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwo Kultury i Wyznań Rumunii będą popierały wzajemne zapraszanie artystów, ludzi kultury i specjalistów z dziedziny sztuki z kraju drugiej Strony do odbywania wizyt studyjnych oraz udziału w spotkaniach organizowanych w krajach obu Stron.

Artykuł 12

Strony będą popierały bezpośrednią współpracę uczelni artystycznych, w tym:

- 1) wymianę pedagogów i studentów uczelni artystycznych;
- 2) udział przedstawicieli szkół i uczelni artystycznych w konferencjach, kolokwiah, sesjach i kursach dotyczących kształcenia artystycznego i teorii sztuki organizowanych przez drugą Stronę;
- 3) wymianę informacji o imprezach artystycznych (kursy, konkursy, festiwale).

Warunki współpracy uzgadniane będą bezpośrednio przez zainteresowane instytucje.

Artykuł 13

Strony będą popierały współpracę między wydawnictwami oraz redakcjami czasopism kulturalnych w celu wzajemnego upowszechniania beletrystyki i literatury specjalistycznej drugiego kraju.

Artykuł 14

Strony będą popierały wzajemny udział wydawnictw obu krajów w Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie i w Bukareszcie, zgodnie z regulaminami organizowanych imprez.

Artykuł 15

Strony będą popierały bezpośrednią współpracę między Bibliotekami Narodowymi Polski i Rumunii w zakresie wymiany materiałów i wypożyczeń zbiorów bibliotecznych.

Wymiana pracowników obu bibliotek dla zapoznania się ze zbiorami będzie przedmiotem bezpośred-

nich porozumień między zainteresowanymi instytucjami.

Artykuł 16

Strony będą popierały bezpośrednie kontakty między teatrami muzycznymi, zespołami oraz orkiestrami obu krajów, mające na celu wzajemne upowszechnienie dorobku muzycznego.

W tym celu Strony będą ułatwiały współpracę między osobami i jednostkami organizującymi wymianę kulturalną w krajach obu Stron.

Artykuł 17

Ministerstwo Kultury Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwo Kultury i Wyznań Rumunii będą zapraszały, na zasadzie wzajemności, uczestników i obserwatorów na międzynarodowe festiwale i konkursy organizowane w obu krajach, w tym głównie:

1) w Polsce na:

- a) Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień” w Warszawie,
- b) Międzynarodowy Konkurs Wokalny im. Stanisława Moniuszki w Warszawie,
- c) Międzynarodowy Festiwal „Wroclavia Cantans” — Muzyka i Sztuki Piękne we Wrocławiu;

2) w Rumunii na:

- a) Międzynarodowy Konkurs Muzyczny im. Dinu Lipattiego,
- b) Międzynarodowy Festiwal Muzyki im. George Enescu,
- c) Międzynarodowy Tydzień Muzyki Nowej.

Artykuł 18

Strony będą popierały bezpośrednie kontakty między teatrami dramatycznymi i lalkowymi krajów obu Stron, szczególnie w zakresie włączenia do repertuarów utworów drugiego kraju.

Artykuł 19

Strony rozważą możliwość przyjęcia, na zasadach wzajemności, reżysera teatralnego dla wystawienia sztuki polskiej w Rumunii oraz sztuki rumuńskiej w Polsce.

Artykuł 20

Strony będą popierały wzajemny udział zespołów teatralnych w międzynarodowych festiwalach organizowanych w kraju drugiej Strony.

Artykuł 21

Strony będą popierały bezpośrednią współpracę między zainteresowanymi instytucjami (galeriami,

muzeami i centrami sztuki), związkami i stowarzyszeniami twórców oraz innymi organizacjami w krajach obu Stron, działającymi w zakresie sztuk plastycznych.

Współpraca będzie obejmowała w szczególności wymianę wystaw, wzajemny udział artystów, krytyków sztuki i muzealników w wystawach oraz plenerach twórczych i sympozjach.

Artykuł 22

Strony będą popierały bezpośrednią współpracę między instytucjami zajmującymi się ochroną zabytków w obu krajach, w szczególności między Departamentem Ochrony Zabytków i Departamentem Dziedzictwa Narodowego Ministerstwa Kultury Rzeczypospolitej Polskiej a Departamentem Generalnym Narodowego Dziedzictwa Kulturalnego Ministerstwa Kultury i Wyznań Rumunii.

Artykuł 23

Strony będą popierały współpracę w dziedzinie amatorskiej twórczości artystycznej przez wzajemny udział zespołów, obserwatorów i członków jury w prezentacjach organizowanych w drugim kraju, zgodnie z regulaminami tych imprez.

Artykuł 24

1. Strony zaproszą na zasadach wzajemności zespoły folklorystyczne na Międzynarodowe Festiwale Folkloru organizowane w obu krajach.

2. Strony wymieniają ekspertów z różnych dziedzin kultury ludowej.

Artykuł 25

Strony będą popierały współpracę instytucji zajmujących się kształceniem dorosłych.

Artykuł 26

Strony będą popierały wymianę informacji w zakresie prawa i praktyki ochrony dóbr kultury ze szczególnym uwzględnieniem zwalczania nielegalnego wywozu dzieł sztuki.

Strony podejmą działania na rzecz identyfikacji, ewidencji i opracowania naukowego dóbr kultury polskiej znajdujących się na terenie Rumunii oraz dóbr kultury rumuńskiej znajdujących się w Polsce.

Artykuł 27

Strony będą popierały wymianę informacji dotyczących ochrony praw autorskich i praw pokrewnych, przysługujących obywatelom i instytucjom w ich krajach.

Artykuł 28

1. Strony będą popierały bezpośrednią współpracę instytucji, organizacji i producentów obu krajów w zakresie produkcji filmów i świadczenia usług filmo-

wych oraz wzajemną wymianę filmów na zasadach handlowych i niekomercyjnych.

2. Strony będą popierały udział w międzynarodowych festiwalach filmowych organizowanych w obu krajach, zgodnie z regulaminami tych festiwali.

3. W czasie obowiązywania niniejszego programu obie Strony będą sprzyjały organizowaniu przeglądów filmowych, na zasadzie wzajemności.

4. Strony będą popierały bezpośrednią współpracę archiwów filmowych i stowarzyszeń obu krajów.

III. Inne dziedziny współpracy

Artykuł 29

Strony będą popierały współpracę w dziedzinie ochrony zdrowia i nauk medycznych prowadzoną na podstawie bezpośredniego porozumienia między ministerstwami zdrowia obu krajów.

Artykuł 30

1. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych w Polsce i Narodowe Archiwum Rumunii będą kontynuowały bezpośrednią współpracę zgodnie z „Porozumieniem o współpracy między Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej a Generalną Dyrekcją Archiwów Państwowych Rumunii”, podpisanym w Warszawie dnia 19 października 1995 r.

2. Współpraca będzie polegała w szczególności na: bezdewizowej wymianie archiwistów (do 30 dni rocznie); wymianie reprodukcji dokumentów archiwalnych; wydawaniu wspólnych publikacji i organizowaniu wystaw dokumentów z historii stosunków polsko-rumuńskich.

3. Szczegółowy program realizacji współpracy zostanie uzgodniony w technicznym protokole do wyżej wspomnianego „Porozumienia o współpracy między Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej a Generalną Dyrekcją Archiwów Państwowych Rumunii”.

Artykuł 31

Strony będą popierały kontakty między instytucjami działającymi na rzecz młodzieży oraz organizacjami młodzieżowymi obu krajów w celu aktywizacji współpracy oraz wymiany grup młodzieży między Polską i Rumunią.

Artykuł 32

Strony będą popierały współpracę między organizacjami kultury fizycznej i sportu oraz sprzyjały wszelkim inicjatywom służącym dalszemu jej rozwojowi. Dla zrealizowania celów niniejszego programu zainteresowane ministerstwa i instytucje obu Stron będą zawierały porozumienia o bezpośredniej współpracy, określające zakres, formy oraz warunki organizacyjne

i finansowe wymiany w obszarze kultury fizycznej i sportu.

Artykuł 33

Strony będą popierały współpracę między Telewizją Polską S.A. a Telewizją Rumuńską S.A. (*Societatea Română de Televiziune*) prowadzoną w ramach dwustronnej Umowy o współpracy w dziedzinie telewizji, zawartej w Bukareszcie dnia 14 czerwca 2000 r.

Artykuł 34

Strony będą popierały współpracę między Polskim Radiem S.A. a Rumuńskim Radiem S.A. (*Societatea Română de Radiodifuziune*) prowadzoną w ramach Umowy o współpracy zawartej pomiędzy Polskim Radiem S.A. a Societatea Română de Radiodifuziune w Bukareszcie dnia 8 sierpnia 1996 r.

Artykuł 35

Strony będą popierały współpracę Polskiej Agencji Prasowej i Rumuńskiej Agencji Prasowej Rompres w dziedzinie wymiany informacji i bezpośrednich kontaktów między dziennikarzami.

Artykuł 36

Strony będą popierały współpracę między stowarzyszeniami dziennikarzy obu krajów.

Artykuł 37

Strony będą popierały współpracę między Stowarzyszeniem Architektów Polskich a Stowarzyszeniem Architektów Rumunii na podstawie bezpośrednich uzgodnień.

Strony będą ułatwiały działania obu stowarzyszeń na forum Rady Architektów Europy Środkowo-Wschodniej (ACCEE).

Artykuł 38

Strony będą popierały bezpośrednią współpracę między Polskim Komitetem Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) i Narodową Komisją Rumunii do spraw UNESCO, prowadzoną zarówno w ramach przedsięwzięć dwustronnych, jak i wielostronnych.

Artykuł 39

Strony będą popierały współpracę w ramach programów edukacyjnych i kulturalnych podejmowanych przez Radę Europy i Unię Europejską.

IV. Postanowienia organizacyjne i finansowe

A. Wymiana osób

Artykuł 40

Strona wysyłająca pokrywa koszty podróży osób do miejsca przeznaczenia i z powrotem.

Artykuł 41

Strona przyjmująca zapewni bezpłatne zakwaterowanie oraz pokryje koszty wyżywienia osób przybywających na okres do 1 miesiąca, zgodnie z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi.

Artykuł 42

Strona przyjmująca pokryje koszty przejazdu (w obie strony) na swoim terytorium w celu przeprowadzenia badań naukowych, wynikających z uzgodnionego wcześniej planu badań naukowych.

Artykuł 43

Strona przyjmująca nie wypłaca honorarium za wygłoszone wykłady uzgodnione wcześniej w programie pobytu osobom, którym pokrywa koszty pobytu.

Artykuł 44

Strona wysyłająca zapewni, że osoby uczestniczące w wymianie objętej niniejszym programem będą posiadały ubezpieczenie (polisę) na wypadek nagłych zachorowań lub nieszczęśliwego wypadku, chyba że prawo do świadczeń zdrowotnych wynika z przepisów kraju przyjmującego.

Artykuł 45

1. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 3 i artykule 4 niniejszego programu Strona przyjmująca zapewni:

- 1) bezpłatną naukę i realizację programu stażowego w państwowych szkołach wyższych;
- 2) odpłatne zakwaterowanie w domach studenckich i asystenckich, na warunkach przewidzianych dla obywateli Strony przyjmującej;
- 3) odpłatne korzystanie, w miarę możliwości, ze stółki szkoły wyższej.

2. Strona wysyłająca zapewnia stypendium na utrzymanie zgodnie ze swoimi wewnętrznymi przepisami oraz pokrywa koszty podróży do miejscowości docelowej w kraju przyjmującym i z powrotem.

3. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 3 Strony przekażą sobie wzajemnie imienną listę studentów z wymaganymi dokumentami oraz kierunków studiów do 15 kwietnia każdego roku, a do 15 lipca — ostateczną akceptację kandydatur.

4. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 4 Strony wymienią wzajemnie programy naukowe pobytów do 31 marca każdego roku.

Artykuł 46

W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 5 i artykule 8 niniejszego programu szkoły wyższe

zatrudniające pracowników dydaktycznych, specjalistów w zakresie języków polskiego, rumuńskiego i literatury oraz szkoły i placówki oświatowe zatrudniające polskich i rumuńskich nauczycieli zapewniają:

- 1) miesięczne wynagrodzenie przez 12 miesięcy w roku zgodnie z wewnętrznymi przepisami, przy czym, jeśli przepisy dopuszczają taką możliwość, wynagrodzenie za okres wakacji letnich będzie wypłacone za 2 miesiące z góry;
- 2) odpowiednie, nieodpłatne samodzielne zakwaterowanie, przy czym pracownik ponosić będzie koszty związane z użytkowaniem telefonu, radia i telewizora.

Artykuł 47

1. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 6 niniejszego programu Strona przyjmująca zapewnia:

- 1) bezpłatną naukę;
- 2) bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie;
- 3) pokrycie kosztów podróży wynikających z programu pobytu.

2. Strona wysyłająca pokrywa koszty podróży do miejsca pobytu i z powrotem.

3. Strony przekażą zgłoszenia kandydatów drogą dyplomatyczną do 15 kwietnia każdego roku.

B. Wymiana wystaw

Artykuł 48

Strona wysyłająca pokrywa koszty transportu wystawy do stolicy kraju przyjmującego.

Artykuł 49

Strona przyjmująca pokrywa koszty transportu wystawy do innych miejsc ekspozycji na terenie swojego kraju oraz koszty związane z odesłaniem wystawy do kraju Strony wysyłającej. W przypadku przesyłania wystawy do kraju trzeciego Strona przyjmująca pokrywa koszty transportu w wysokości kosztów zwrotu do kraju Strony wysyłającej.

Artykuł 50

Strona przyjmująca pokrywa koszty związane z organizacją wystawy, koszty zabezpieczenia eksponatów oraz promocji wystawy (zaproszenia, plakaty, katalogi, inne).

Artykuł 51

1. Strona wysyłająca pokrywa koszty ubezpieczenia wystawy na okres transportu i ekspozycji na terytorium kraju Strony przyjmującej.

2. W przypadku zniszczenia lub uszkodzenia eksponatów Strona przyjmująca zobowiązana jest przekazać bezpłatnie Stronie wysyłającej niezbędną dokumentację dotyczącą szkód w celu umożliwienia uzyskania odszkodowania z tytułu ubezpieczenia. Strona przyjmująca nie może podejmować żadnych działań w celu renowacji uszkodzonych eksponatów bez zgody Strony wysyłającej.

Artykuł 52

Koszty pobytu komisarza wystawy będą pokrywane zgodnie z artykułem 40 i z artykułem 41 niniejszego programu.

C. Wymiana zespołów artystycznych

Artykuł 53

Strona wysyłająca pokrywa koszty podróży członków zespołów artystycznych oraz koszty transportu dekoracji, kostiumów i instrumentów muzycznych do stolicy kraju przyjmującego i z powrotem.

Artykuł 54

Strona przyjmująca pokrywa koszty transportu wynikające z uzgodnionego planu występów na swoim terytorium oraz pokrywa koszty pobytu członków zespołów zgodnie z postanowieniami artykułu 40 i artykułu 41 niniejszego programu.

Artykuł 55

Artykuły 53 i 54 niniejszego programu nie dotyczą tournée realizowanych na zasadach komercyjnych.

D. Wymiana materiałów

Artykuł 56

Koszty przygotowania i przesyłki materiałów, które będą przedmiotem wymiany w ramach niniejszego programu (partytury, teksty sztuk teatralnych, podręczniki szkolne, publikacje specjalistyczne, materiały fonograficzne, fotografie, kasety wideo, mikrofilmy i inne), pokrywa Strona wysyłająca.

V. Postanowienia końcowe

Artykuł 57

Niniejszy program nie wyklucza możliwości realizacji innych przedsięwzięć, w tym również organizowanych na wniosek i koszt Strony wysyłającej.

Artykuł 58

Niniejszy program podlega przyjęciu zgodnie z prawem każdej ze Stron, co zostanie stwierdzone w drodze wymiany not. Program wejdzie w życie

z dniem otrzymania noty późniejszej stwierdzającej wypełnienie wymaganych procedur prawnych i będzie obowiązywał do dnia 31 grudnia 2006 r.

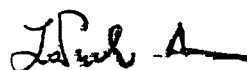
Program podlega automatycznemu przedłużeniu do czasu wejścia w życie kolejnego programu, o ile żadna ze Stron nie wypowie go w drodze notyfikacji.

W takim przypadku program utraci moc w terminie 60 dni od dnia otrzymania noty wypowiedzianej.

PODPISANO w Bukareszcie dnia 8 października 2003 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim i rumuńskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Rządu
Rumunii

**PROGRAM
DE APLICARE A ACORDULUI
ÎNTRE GUVERNUL REPUBLICII POLONE
ȘI
GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIVIND COLABORAREA ÎN DOMENIILE
ȘTIINȚEI, ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CULTURII
PENTRU ANII 2003-2006**

Guvernul Republicii Polone și Guvernul României, denumite în continuare "Părți", în conformitate cu articolul 24 al Acordului între Guvernul Republicii Polone și Guvernul României privind colaborarea în domeniile științei, învățământului și culturii, semnat la Varșovia, la 23 iunie 1994, au convenit următoarele:

I. ȘTIINȚĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

Articolul 1

Academia Polonă de Științe și Academia Română vor continua colaborarea directă pe baza înțelegerilor și protocoalelor semnate de către acestea. Principala formă de colaborare o vor constitui proiectele comune de cercetare derulate de către institutele și centrele de cercetare și organizarea unor conferințe științifice bilaterale și multilaterale.

Articolul 2

1. Părțile vor sprijini colaborarea directă între instituțiile de învățământ superior din Republica Polonă și România în următoarele domenii:

- 1) cercetare științifică în comun;
- 2) schimburi de studenți, doctoranzi și cadre universitare;
- 3) invitarea de profesori pentru susținerea de prelegeri;
- 4) organizarea de stagii de practică profesională;
- 5) organizarea de conferințe științifice, simpozioane și seminarii.

2. Aspecte concrete privind colaborarea menționată la alin. 1 vor fi stabilite prin înțelegeri directe între instituțiile de învățământ superior interesate.

Articolul 3

Părțile vor realiza schimburi de studenți în limita anuală de 20 de luni.

Articolul 4

În cadrul colaborării în domeniul perfecționării cadrelor științifice și didactice, Părțile vor trimite, anual, cetățeni din statele lor la stagii științifice (de specializare), pentru perioade de cel puțin o lună, în limita anuală de 10 luni.

Articolul 5

Părțile vor sprijini studierea limbii și literaturii celuilalt stat în instituțiile lor de învățământ superior.

1. Părțile vor acorda asistență pentru trimiterea, în scopul angajării, de cadre didactice și specialiști în domeniile:

- 1) Limbii și literaturii polone, la
 - a) Universitatea București,
 - b) Universitatea « Alexandru Ioan Cuza » din Iași,
 - c) Universitatea « Babeș-Bolyai » din Cluj-Napoca.
- 2) Limbii și literaturii române, la
 - a) Universitatea Jagellonă din Cracovia,
 - b) Universitatea « Adam Mickiewicz » din Poznań.

2. Partea română va examina posibilitatea introducerii de studii complete de polonistică la Universitatea « Alexandru Ioan Cuza » din Iași.

3. Propunerea cu privire la trimiterea personalului didactic dintr-un stat în celălalt stat în cadrul prezentului Program va fi comunicată de respectiva instituție de învățământ superior prin intermediul ministerului de resort.

4. Cadrele didactice vor fi trimise pentru o perioadă de maximum 3 ani. Părțile vor confirma anual angajarea cadrelor didactice de către instituțiile de învățământ superior interesate.

În cazuri temeinic justificate, cu acordul ambelor Părți, perioada menționată poate fi prelungită până la 4 ani.

5. În limita posibilităților financiare, părțile vor furniza personalului didactic literatura de specialitate, precum și alte materiale necesare studiului.

6. Personalul didactic va avea obligația de a respecta durata orelor didactice, planurile de activitate, precum și timpul de lucru al instituției de învățământ superior care îl găzduiește.

Articolul 6

Fiecare Parte va primi studenți la filologie polonă, respectiv română, precum și personal didactic, specialiști în domeniul limbii polone, respectiv limbii române, la cursurile de vară de limbă, literatură și civilizație.

Partea polonă va primi anual 10 persoane din România la cursurile de vară de limbă, literatură și civilizație polonă.

Partea română va primi anual 10 persoane din Republica Polonă la cursurile de vară de limbă, literatură și civilizație română.

Articolul 7

Părțile vor sprijini reluarea activității Comisiei Mixte polono-române, în scopul prezentării obiective a istoriei și geografiei a statului partener în manualele din celălalt stat.

În prima etapă se va realiza schimbul de manuale, în scopul recenzării acestora.

Comisia Mixtă se va reuni o dată pe an, în Republica Polonă și în România, alternativ.

Articolul 8

1. Confirmând dreptul cetățenilor polonezi de naționalitate română cu domiciliul stabil în Republica Polonă, precum și cel al cetățenilor români de naționalitate polonă cu domiciliul stabil în România, de a se exprima liber, de a-și păstra și dezvolta identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, precum și de a menține și dezvolta cultura în toate aspectele ei, Părțile, în conformitate cu standardele internaționale și cu reglementările interne ale statelor lor, vor asigura posibilitatea:

- 1) Studierii limbii polone sau în limba de predare polonă în România, în cadrul sistemului învățământului de stat, în școlile și centrele de învățământ în care studiază cetățeni români de naționalitate polonă, precum și a studierii limbii române sau în limba de predare română în Republica Polonă, în cadrul sistemului învățământului de stat, în școlile și centrele de învățământ în care studiază cetățenii polonezi de naționalitate română;
- 2) Studierii culturii și istoriei române în școlile și centrele de învățământ din Republica Polonă, precum și a istoriei și culturii polone în școlile și centrele de învățământ din România, în care studiază cetățenii menționați la punctul 1.;
- 3) Angajării reciproce în școlile despre care se vorbește în prezentul Program a cadrelor didactice poloneze în România, respectiv române – în Republica Polonă, la solicitarea Părții care îi primește;
- 4) Accesului la mijloacele publice de comunicare în masă.

2. Partea polonă va primi în fiecare an, cu suportarea costurilor, în limita posibilităților și conform limitei stabilite pentru fiecare an, tineri de naționalitate polonă din România, la diferite forme de studii în școlile publice și de stat la toate nivelurile.

Articolul 9

Părțile vor continua să colaboreze în vederea semnării acordului bilateral privind recunoașterea reciprocă a diplomelor de absolvire a instituțiilor de învățământ preuniversitar și superior, precum și a titlurilor și gradelor științifice.

Articolul 10

Părțile încurajează colaborarea directă dintre instituțiile de învățământ preuniversitar din cele două state.

Colaborarea se va efectua pe baza unor înțelegeri directe între instituțiile interesate și poate cuprinde schimburi de elevi, pe bază de reciprocitate.

II. CULTURĂ ȘI ARTĂ

Articolul 11

Părțile vor crea condițiile necesare în vederea colaborării directe între instituțiile, asociațiile culturale, uniunile de creație interesate, precum și alte organizații activând în domeniul culturii.

Ministerul Culturii din Republica Polonă și Ministerul Culturii și Cultelor din România vor sprijini invitarea reciprocă a artiștilor, oamenilor de cultură și specialiștilor din domeniul artei din statul celeilalte Părți, pentru efectuarea unor vizite de documentare, precum și pentru participarea la întâlnirile organizate în statele ambelor Părți.

Articolul 12

Părțile vor sprijini colaborarea directă între instituțiile de învățământ artistic superior, inclusiv:

- 1) Schimbul de cadre didactice și studenți ai instituțiilor de învățământ artistic superior,
- 2) Participarea reprezentărilor școlilor și facultăților de artă la conferințe, colocvii, sesiuni și cursuri legate de pregătirea artistică și teoria artei organizate de cealaltă Parte,
- 3) Schimbul de informații privind manifestări artistice (cursuri, concursuri, festivaluri).

Condițiile de colaborare vor fi convenite direct de instituțiile de învățământ interesate.

Articolul 13

Părțile vor sprijini colaborarea dintre edituri și redacții ale revistelor culturale în scopul răspândirii reciproce a beletristicii și literaturii de specialitate din celălalt stat.

Articolul 14

Părțile vor sprijini în mod reciproc participarea editurilor din ambele state la Târgurile Internaționale de Carte din Varșovia, respectiv București, în conformitate cu reglementările privind organizarea acestor manifestări.

Articolul 15

Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre bibliotecile naționale din Polonia, respectiv România, în domeniul schimbului de materiale și al împrumuturilor din colecțiile lor.

Schimbul de angajați ai ambelor biblioteci în scopul cunoașterii colecțiilor bibliotecilor va face obiectul unor înțelegeri directe între instituțiile interesate.

Articolul 16

Părțile vor sprijini contactele nemijlocite între teatrele muzicale, ansamblurile și orchestrele din cele două state, având drept scop cunoașterea reciprocă a patrimoniului muzical specific.

În acest scop, Părțile vor facilita colaborarea dintre persoanele și instituțiile care organizează schimbul cultural în statele ambelor Părți.

Articolul 17

Ministerul Culturii din Republica Polonă și Ministerul Culturii și Cultelor din România vor invita, pe bază de reciprocitate, participanți și observatori la festivalurile și concursurile internaționale organizate în ambele state, respectiv în principal:

1) în Republica Polonă:

a) Festivalul Internațional de Muzică Contemporană « Toamna varșoviană » de la Varșovia,

- b) Concursul Internațional de Canto « Stanisław Moniuszko » de la Varșovia,
 - c) Festivalul Internațional « Wroclavia Cantans » - Muzică și Arte Frumoase de la Wrocław.
- 2) în România:
- a) Concursul Internațional de Muzică « Dinu Lipatti »,
 - b) Festivalul Internațional de Muzică « George Enescu »,
 - c) Săptămâna Internațională a Muzicii Noi.

Articolul 18

Părțile vor sprijini contactele directe dintre teatrele dramatice și de păpuși, în special cu privire la includerea în repertoriu a unor creații din cultura fiecărui stat.

Articolul 19

Părțile vor examina posibilitatea primirii, pe bază de reciprocitate, a unui regizor de teatru pentru montarea unei piese poloneze de teatru în România, respectiv a unei piese românești de teatru în Republica Polonă.

Articolul 20

Părțile vor sprijini participarea reciprocă a unor ansambluri teatrale la festivalurile internaționale organizate în statul celeilalte Părți.

Articolul 21

Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre instituțiile interesate (galerii, muzee și centre de artă), uniunile și asociațiile de creație, precum și alte organizații ale ambelor Părți, activând în domeniul artelor plastice.

Colaborarea va cuprinde în special schimburi de expoziții, participarea reciprocă a unor artiști, critici de artă și muzeografi la expoziții, precum și la tabere de creație și simpozioane.

Articolul 22

Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre instituțiile din domeniul protejării monumentelor din ambele state, în special dintre Departamentul de Protejare a Monumentelor și Departamentul Patrimoniului Național din Ministerul Culturii al Republicii Polone și Direcția Generală a Patrimoniului Cultural Național din Ministerul Culturii și Cultelor din România.

Articolul 23

Părțile vor sprijini colaborarea în domeniul creației artistice de amatori, prin participarea reciprocă a unor ansambluri, observatori și membri ai juriilor la manifestările organizate în celălalt stat, în conformitate cu regulamentele manifestărilor respective.

Articolul 24

1. Părțile vor invita, pe bază de reciprocitate, ansambluri folclorice la Festivalurile Internaționale de Folclor organizate în ambele state.
2. Părțile vor proceda la schimburi de experți din diferite domenii ale culturii populare.

Articolul 25

Părțile vor sprijini colaborarea dintre instituțiile având drept obiect educația permanentă.

Articolul 26

Părțile vor sprijini schimburile de informații în domeniul legislației și practicii protejării bunurilor culturale, cu un accent deosebit pe combaterea exportului ilegal de opere de artă.

Părțile vor acționa în direcția identificării, înregistrării și inventarierii științifice a bunurilor culturale poloneze, aflate pe teritoriul României, și a bunurilor culturale românești, aflate pe teritoriul Republicii Polone.

Articolul 27

Părțile vor sprijini schimbul de informații referitoare la protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe, ce revin cetățenilor și instituțiilor din statele respective.

Articolul 28

1. Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre instituțiile, organizațiile și producătorii ambelor state în domeniul producției de filme și de prestări de servicii cinematografice, precum și schimbul reciproc de filme pe baze comerciale și necomerciale.

2. Părțile vor sprijini participarea la festivalurile internaționale de film organizate în ambele state, în conformitate cu regulamentele festivalurilor respective.

3. Pe durata prezentului Program, Părțile vor sprijini organizarea de vizionări de filme, pe bază de reciprocitate.

4. Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre arhivele de filme și asociațiile cinematografice din ambele state.

III. ALTE DOMENII DE COLABORARE

Articolul 29

Părțile vor sprijini colaborarea în domeniul ocrotirii sănătății și al științelor medicale, desfășurată în temeiul înțelegerilor directe dintre ministerele sănătății din statele lor.

Articolul 30

1. Direcția Generală a Arhivelor Statului din Republica Polonă și Arhivele Naționale din România vor continua colaborarea directă în conformitate cu «Convenția de colaborare dintre Directorul General al Arhivelor Statului din Republica Polonă și Direcția Generală a Arhivelor Statului din România », semnată la Varșovia, la 19 octombrie 1995.

2. Colaborarea va consta, în principal, în: schimb de arhiviști pe bază nevalutară (până la 30 de zile pe an); schimb de reproduceri de documente arhivistice; editarea de publicații comune și organizarea de expoziții de documente privitoare la istoria relațiilor polono-române.

3. Programul detaliat de realizare a acțiunilor de colaborare va fi convenit printr-un protocol tehnic la « Convenția de colaborare dintre Directorul General al Arhivelor Statului din Republica Polonă și Direcția Generală a Arhivelor Statului din România », mai sus menționată.

Articolul 31

Părțile vor sprijini contactele dintre instituțiile cu atribuții în domeniul tineretului, precum și între organizațiile de tineret din statele lor, în scopul intensificării cooperării și a schimbului de grupuri de tineri din Polonia și România.

Articolul 32

Părțile vor sprijini colaborarea dintre organizațiile de educație fizică și sport și vor facilita orice inițiativă care slujește dezvoltării sale în viitor. În vederea realizării scopurilor Programului de față, ministerele și instituțiile interesate din cele două state vor încheia înțelegeri referitoare la colaborarea directă, care stabilesc domeniul, formele, condițiile organizatorice și financiare ale schimbului în sfera educației fizice și sportului.

Articolul 33

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Televiziunea Poloneză S.A. (Telewizja Polska S.A.) și Societatea Română de Televiziune, desfășurată în baza Acordului bilateral privind colaborarea în domeniul televiziunii, semnat la București, la data de 14 iunie 2000.

Articolul 34

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Radioul Polonez S.A. (Polskie Radio S.A.) și Societatea Română de Radiodifuziune, în baza Acordului de colaborare între Radioul Polonez S.A. și Societatea Română de Radiodifuziune, semnat la București, la 8 august 1996.

Articolul 35

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Agenția Poloneză de Presă (Polska Agencja Prasowa) și Agenția Română de Presă « Rompres » în domeniul schimbului de informații și al contactelor directe între jurnaliști.

Articolul 36

Părțile vor sprijini colaborarea dintre asociațiile de jurnaliști din cele două state.

Articolul 37

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Asociația Arhitecților din Polonia și Ordinul Arhitecților din România, pe baza unor înțelegeri directe.

Părțile vor facilita activitatea celor două asociații la Forumul Consiliului Arhitecților din Europa Centrală și de Est (ACCEE).

Articolul 38

Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre Comitetul Organizației Națiunilor Unite pentru Învățământ, Știință și Cultura (UNESCO) din Polonia și Comisia Națională a României pentru UNESCO, desfășurată atât în cadrul unor acțiuni bilaterale, cât și multilaterale.

Articolul 39

Părțile vor sprijini colaborarea în cadrul programelor pentru educație și cultură și inițiate de Consiliul Europei și Uniunea Europeană.

IV. PREVEDERI ORGANIZATORICE ȘI FINANCIARE

A. SCHIMBUL DE PERSOANE

Articolul 40

Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de transport ale persoanelor respective până la localitatea de destinație și retur.

Articolul 41

Partea primitoare va asigura cazare gratuită și va suporta cheltuielile de masă pentru persoanele primite, pentru o perioadă de până la o lună, în conformitate cu normele interne în vigoare.

Articolul 42

Partea primitoare va suporta cheltuielile de deplasare (tur și retur) angajate pe teritoriul său în scopul desfășurării de activități de cercetare științifică, decurgând din programul de cercetare științifică anterior convenit.

Articolul 43

Partea primitoare nu va plăti onorarii pentru cursurile susținute, convenite anterior prin programul sejurului, persoanelor pentru care suportă cheltuielile de sejur.

Articolul 44

Partea trimițătoare se va asigura ca persoanele participante la schimbul cuprins în prezentul Program să aibă asigurare (poliță de asigurare) pentru cazuri de urgențe medicale sau accident, în cazul în care dreptul la asistență medicală nu rezultă din prevederile legale în vigoare în statul care primește.

Articolul 45

1. În cazul persoanelor menționate la art. 3 și 4 din prezentul Program, Partea primitoare va asigura:

- 1) proces de învățământ gratuit și efectuarea programului de stagiu în instituțiile de învățământ superior de stat;
- 2) cazarea cu plată în cămine studențești și universitare, în condițiile prevăzute pentru cetățenii statului Părții primitoare;
- 3) accesul, cu plată, în măsura posibilităților, la cantina unității de învățământ superior respective.

2. Partea trimițătoare va asigura o bursa conform reglementărilor interne, și va suporta cheltuielile de transport la localitatea de destinație din statul care primește și retur.

3. În cazul persoanelor menționate la art. 3, Părțile își vor transmite reciproc lista nominală a studenților împreună cu dosarele necesare, precum și domeniile de studiu până la 15 aprilie a fiecărui an, iar până la 15 iulie acceptul definitiv al candidaturii.

4. În cazul persoanelor menționate la art. 4, Părțile vor face schimb de programe științifice ale stagiilor până la 31 martie a fiecărui an.

Articolul 46

În cazul persoanelor menționate la art. 5 și art. 8 al prezentului Program școlile superioare care angajează cadre didactice, specialiști în domeniul limbii polone, respectiv române și în domeniul literaturii, precum și școlile și unitățile de învățământ care angajează învățători polonezi și români vor asigura:

- 1) salariu lunar, timp de 12 luni pe an, în conformitate cu normele interne, precum și, dacă aceste norme permit, salariul pe perioada vacanței de vară anticipat pentru 2 luni.
- 2) cazare individuală corespunzătoare, gratuită, angajatul urmând să suporte cheltuielile aferente utilizării telefonului, radioului și televizorului.

Articolul 47

1. În cazul persoanelor menționate în art. 6 din prezentul Program, Partea primitoare va asigura:

- 1) proces de învățământ gratuit,

- 2) cazare și masă gratuite,
- 3) suportarea cheltuielilor de călătorie decurgând din programul de sejur.

2. Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de transport până la locul de sejur și retur.

3. Părțile vor transmite dosarele candidaților pe cale diplomatică până la 15 aprilie a fiecărui an.

B. SCHIMBUL DE EXPOZIȚII

Articolul 48

Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de transport al expoziției până în capitala statului care primește.

Articolul 49

Partea primitoare va suporta cheltuielile de transport al expoziției la alte locuri de expunere aflate pe teritoriul statului său, precum și alte costuri aferente expedierii expoziției în statul de origine. În cazul trimerii expoziției într-un stat terț, Partea primitoare va suporta cheltuielile de transport în limita costurilor de întoarcere în statul de origine.

Articolul 50

Partea primitoare va suporta cheltuielile legate de organizarea expoziției, de asigurare a exponatelor, precum și de publicitate a expoziției (invitații, afișe, cataloage etc.).

Articolul 51

1. Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de asigurare a expoziției pe perioada transportului și a expunerii acesteia pe teritoriul statului Părții primitoare.

2. În cazul distrugerii sau deteriorării unor exponate, Partea primitoare are obligația de a transmite gratuit Părții trimițătoare documentația necesară referitoare

la pagubele respective, în scopul facilitării obținerii de despăgubiri de asigurare. Partea primitoare nu va putea întreprinde nici o acțiune în scopul restaurării exponatelor deteriorate, fără acordul în acest sens al Părții trimițătoare.

Articolul 52

Cheltuielile de sejur ale comisarului de expoziție vor fi suportate în conformitate cu art. 40 și 41 din prezentul Program.

C. SCHIMBUL DE ANSAMBLURI ARTISTICE

Articolul 53

Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de deplasare a membrilor ansamblurilor, precum și costurile aferente transportării decorurilor, costumelor și instrumentelor muzicale până în capitala statului Părții primitoare și retur.

Articolul 54

Partea primitoare va suporta cheltuielile de transport rezultând din programul convenit al spectacolelor pe teritoriul statului său și, de asemenea, va acoperi cheltuielile de sejur pentru membrii ansamblurilor artistice, conform prevederilor art. 40 și 41 din prezentul Program.

Articolul 55

Articolele 53 și 54 din prezentul Program nu se aplică în cazul turneeelor efectuate pe baze comerciale.

D. SCHIMBUL DE MATERIALE

Articolul 56

Cheltuielile aferente pregătirii și expedierii materialelor, care vor face obiectul schimbului în cadrul prezentului Program (partituri, textele pieselor de

teatru, manuale școlare, publicații de specialitate, materiale fonografice, fotografii, casete video, microfilme și altele) vor fi suportate de Partea trimițătoare.

V. DISPOZIȚII FINALE

Articolul 57

Prezentul Program nu exclude posibilitatea realizării altor acțiuni, organizate inclusiv la propunerea și cu suportarea cheltuielilor de către Partea trimițătoare.

Articolul 58

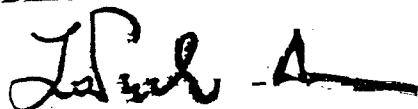
Prezentul Program va fi aprobat în conformitate cu legislația statului fiecărei Părți, lucru care va fi confirmat prin schimb de note. Programul va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări prin care Părțile își comunică reciproc îndeplinirea procedurilor legale necesare pentru intrarea sa în vigoare și va fi valabil până la data de 31 decembrie 2006.

Valabilitatea Programului se va prelungi în mod automat până la data intrării în vigoare a următorului Program, în cazul în care nici o Parte nu procedează la denunțarea lui, cu notificarea celeilalte Părți. În acest caz, Programul își va înceta valabilitatea în termen de 60 de zile de la data primirii notificării denunțării.

Semnat la *București*, la data de *8 octombrie* 2003, în două exemplare originale, fiecare în limbile polonă și română, ambele texte fiind egal autentice.

PENTRU GUVERNUL

REPUBLICII POLONE

PENTRU GUVERNUL

ROMÂNIEI

